

Remarque fortæller om Arbejdet med og Indholdet af sin nye Bog

Berlingske Tidende

11.10.1930, Seite 1

Standort Original:

Signaturen: R-A 2.1.010/008

Remarque fortæller om Arbejdet med og Indholdet af sin nye Bog.

Problemerne i de første efterkrigsaar.

Privattelegram.

Berlin, Lørdag.

Fortsættelse af sine Udtalelser i Gaar til Deres Korrespondent har Erick Maria Remarque i en Samstale i Dag givet mig følgende Oplysninger om sin nye Bog, der, som nævnt, vil komme til at hedde »Tiden, der fulgte«.

»Min nye Bog,« siger Remarque, »beskæftiger sig i første Række med de indre og ydre Problemer, som den Generation, der blev slæbt lige fra Skolebænken til Fronten, stilledes Ansigt til Ansigt med ved Hjemkomsten. Problemer, der hvirvledes op af den oprodede, forstyrrede, Verdens Malstrøm, og gennem hvilke man akulde finde.

Vejen tilbage til Hverdagen, til de Pligter og Vanskeligheder, som Erhverv og Arbejde førte med sig – Fredens Problemer, der ofte forekom ganske ufattelige. Handlingen foregaar, om jeg saa maa sige selvfølgelig paa tysk Baggrund. Men jeg tror, at Læserne i alle lande, der paa den ene eller den anden Maade er blevet ramt af Krigen – og hvilket Land har undgaset det – at de, hver i deres Land, vil finde mange Analogier til de Karakterer og de Forhold, jeg har skildret i min Bog.

Og Bogen er – ligesom »Intet Nyt fra Vestfronten« – fuldkommen fri for »Tendens«. De forskellige Optrin udvikler sig af selve Handlingen og ikke ud fra programmære sedde Ideer. Personerne i »Tiden der fulgte«, stilles ganske ligefremt over for de Problemer og Konflikter, soen efter Krigen vælder ind over dem fra alle Sider. De stræber efter at komme igennem disse Konflikter, samtidig med at de ogsaa sjæleligt strider for at »komme tilbage« fra Krigen. Jeg har – siger Remarque videre – arbejdet paa denne Bog i omtrent et Aar, og den største Variskelighed jeg har haft at kæmpe med i Arbejdet, er Stoffets overvældende Masse. Jeg har kun kunnet benytte omtrent en Tradidel af det Stof der var for Haanden og saa har jeg endda maattet gore Bogen kartere, end den var, da jeg havde skrevet den tærdte. Jeg mener nemlig, at en Bogs Værdi ikke afhænger af dens Længde men af at den fremlægger det væsentligs og afgørende i en knap og klar Form. Derfor hat jeg maattet si en Mænidge Erindringer fra – for at Handlingen ikke skuide bitve x-x indvikket og overtæment med Engelwieder.

Og det har i Virkeligheden den haardeste Del af hele Arbejdet, fordi Minderne om mine Venner, og det, vi sammen har oplevet, har staaet saa levende for mig, som om det var de selvsamme Dage, der nu var vendt tilbage. Det er ogsaa en af Grundene til, at det har været mig umuligt at arbejde i en By. I Maaneder ad Gangen har jeg boet i smaa Landsbyer i Holland og i Schweiz. Det er ganske selvfølgelig, at et Arbejde af denne Art har haft en meget stærk indre Depressions-Tilstand i Følge, thi netop den Periode, jeg skildrer, har haft en

afgørende Indflydelse paa mit Liv saa vel som paa mine Venners – og det er jo ikke altid gaaet, som vi kunde have onsket det ...«